

Jaarverslag SKIN 2010

Koningin Wilhelminalaan 5, 3818 HN Amersfoort
tel. 033-4450655, fax 033-4450654
www.skinkerken.nl, info@skinkerken.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
I. Inleiding	5
II. Organisatie.....	5
III. Regionalisering en regionale contacten.....	7
IV. Kerk en samenleving.....	8
V. Advies, consultatie en voorlichting	10
VI. Onderzoeken en publicaties	12
VII. Contacten en samenwerking	13
VIII. Overheid en politiek	16
IX. Opleiding en kadervorming	17
X. Jongeren.....	17
XI. Tenslotte.....	18

Bijlagen

Bijlage A: Stichting Vrienden Migrantkerken	20
Bijlage B: Bestuur SKIN.....	21
Bijlage C: Ledenlijst SKIN	22

Voorwoord

2010 was een zeer enerverend jaar op veel gebieden. Op 12 januari werden wij opgeschrikt door de aardbeving in Haïti die ruim 230.000 levens eiste, gevolgd door aardbevingen in Qinghai (China), in Kerman (Iran), en op Sumatra, gevolgd door een tsunami. Bovendien is christenvervolgning toegenomen en aan de orde van de dag geweest in vele delen van de wereld, met name in Azië, Afrika en het Midden-Oosten.

De kredietcrisis sleepte zich voort. De aanvankelijke hoop op economisch herstel in 2009 ebde weg in 2010. Verschillende landen kwamen in moeilijkheden, ook Nederland moest bezuinigen. Hoewel het merendeel van de migranten actief participeert in de Nederlandse samenleving en functioneert als een motor voor de economie, stelden de overheid en verschillende groepen in de samenleving zich hard op tegen migranten. Dit alles leidde tot meer polarisatie binnen de Nederlandse samenleving.

Reden te meer voor SKIN om te vertrouwen op de Heer. Hij is het die ons kracht geeft, waar wij zwak zijn. Uiteraard blijven wij ons inzetten om de doelstellingen van SKIN waar te maken en een stem te zijn voor alle migrantenchristenen in Nederland. Deze opdracht biedt juist nu, te midden van spanning en onzekerheid, een perspectief van hoop.

Wij zijn daarom verheugd dat de betrokkenheid van onze leden is toegenomen, en wij meer gehoord worden door zowel autochtone kerken als overheid en politiek. De grote interculturele viering in het kader van honderd jaar wereldzendingconferentie tijdens 'Opwekking' op 22 mei markeerde een hoogtepunt. In 2010 zijn samenwerkingsverbanden geëffectueerd en projecten verder uitgevoerd. De komende jaren richt SKIN zich op drie speerpunten: huisvesting, jongeren en toerusting. Hieraan werken wij door middel van regionalisatie. Anmar Hayali, onze coördinator, is een spil in dit proces. Na een inlooperperiode van enkele maanden blijkt zijn volle inzet vruchten af te werpen. Dit uiteraard in samenwerking met onze stafmedewerker Francisca Folkertsma.

Al het werk zou niet mogelijk zijn zonder de hulp van velen. Onze dank gaat daarom uit naar de vrijwilligers en vrienden, die ons hebben bijgestaan. Wij danken de Protestantse Kerk in Nederland, die ons wederom in het afgelopen jaar haar steun niet heeft onthouden en zo een wezenlijke bijdrage heeft geleverd aan het werk van SKIN. Verder danken wij de fondsen die ons financieel gesteund hebben, en natuurlijk de Stichting Vrienden Migrantkerken voor haar enorme inzet en betrokkenheid bij en bijdrage aan het werk van SKIN.

Wij bieden ons jaarverslag aan, aan onze leden, bevriende organisaties en donateurs, en wensen u veel leesplezier. Met de bede om Gods leiding zien wij de toekomst met vertrouwen tegemoet en gaan wij vol goede moed verder.

Namens het bestuur,

Drs. Paul The Gwan Tjaj, voorzitter

I. Inleiding

Het jaar 2010 hebben wij met vreugde en dankbaarheid aan onze Heer mogen afsluiten. Wij hebben dankbaar mogen meemaken en ervaren dat de samenleving steeds bewuster is van de aanwezigheid en de bijdrage van de migrantenkerken in ons land en dat de autochtone kerken, de media, de politiek en allerlei organisaties in binnen- en buitenland steeds meer belangstelling tonen voor de migrantenkerken en voor SKIN als landelijke koepelorganisatie van migrantenkerken. Dit hebben wij kunnen afleiden uit het toenemende beroep op SKIN vanuit de diverse bovengenoemde facetten van de samenleving. Wij hebben met gepaste trots en bescheidenheid mogen waarnemen dat SKIN steeds meer een belangrijke bijdrage levert aan het beter op de kerkelijke en maatschappelijke kaart zetten van de migrantenkerken in ons land. Dit zou niet mogelijk zijn zonder de rijke zegen van onze Heer en Schepper en de bijdrage van allen die het werk van SKIN steunen met hun gebeden, tijd, inzet en financiële middelen. Hartelijk dank.

In de komende hoofdstukken kunt u lezen over de vele activiteiten van SKIN op allerlei terreinen. Voor een overzicht van de beleidsprioriteiten van SKIN in 2010 en de verwoording van onze visie, missie en doelstellingen verwijzen wij u naar het Beleidsplan 2009-2011, te downloaden op onze website.

II. Organisatie

Bestuursvergaderingen hebben in 2010 vijfmaal plaatsgevonden, steeds voorafgegaan door intensieve overleggen voorbereidingen van het kernbestuur.

In 2010 heeft SKIN twee algemene ledenvergaderingen gehouden. Op zaterdag 15 mei heeft de eerste ledenvergadering plaatsgevonden in het gebouw van Redeemed Christian Church of God, Jesus House for all Nations in Amsterdam Zuidoost. Het middagedeelte van de vergadering stond in het teken van het thema ‘Huwelijk en Gezin’ en maakte deel uit van de jaarlijkse conferentie die de Maranatha Community Transformation Centre en Jesus House for all Nations organiseren op 15 mei, de Internationale Dag van het Gezin. In dit kader was ook minister André Rouvoet aanwezig. De laatste jaren ziet Rouvoet de aandacht voor het gezin weer terugkomen in het politieke en maatschappelijke debat. Minister Rouvoet heeft de aanwezigen opgeroepen om bewust te zijn van de mogelijkheden die kerken hebben in de samenleving. Zoals de staat via de scholen ouders kan ondersteunen, zo kan de kerk dat ook. Mevrouw Annet Alagbe verzorgde een workshop over de opvoeding van kinderen en benadrukte dat een positieve houding van ouders naar kinderen van groot belang is. De tweede algemene ledenvergadering heeft plaatsgevonden op zaterdag 9 oktober in de Scots International Church in Rotterdam. Na de interne ledenvergadering in de ochtend heeft SKIN, in samenwerking met SKIN-Rotterdam, een publieke conferentie gehouden rond het thema ‘Aanpak mensenhandel en –smokkel’ waarmee de (migranten)kerken steeds meer geconfronteerd worden. Meer hierover leest u in hoofdstuk IV.

De nieuwsbrief is in 2010 driemaal verschenen. De heer Teus Eikelboom, die sinds 2002 als redactielid bij de nieuwsbrief betrokken is geweest en het meeste redactiewerk heeft gedaan, is opgevolgd door dr. Gerard van 't Spijker. Hij, theoloog en zendingswerker, gaf mede les aan leidinggevenden van migrantenkerken op de SKIN–HKI cursus. Wij zijn Teus Eikelboom dankbaar voor zijn inzet al die jaren en blij om Gerard van 't Spijker te mogen verwelkomen als nieuw redactielid.

Het jonge SKIN-koor, opgericht en geleid door bestuurslid ds. Zeth Mustamu, heeft na haar indrukwekkend optreden op de eerste landelijke interculturele viering Veelkleurig Getuigen in Biddinghuizen op 22 mei, geen optredens verzorgd. Vanwege onvoldoende belangstelling voor de

repetitiedagen van het koor, heeft het bestuur van SKIN besloten om het initiatief van het SKIN-koor te beëindigen.

Onze stafmedewerker, drs. Francisca Folkertsma, is dit jaar van 1 januari tot half mei met zwangerschapsverlof geweest. In die periode werd zij vervangen door Erika Feenstra. Wij zijn God dankbaar voor de voorspoedige bevalling van Francisca van een gezond meisje, Jaël. Ook danken wij Erika Feenstra voor haar bijdrage aan het werk in die periode.

Ds. Otto Ruff, één van de oprichters, voormalige voorzitter en huidige adviseur van SKIN, heeft laten weten niet meer zitting te kunnen nemen in het bestuur. Het bestuur van SKIN is ds. Ruff van harte dankbaar voor zijn betrokkenheid en inzet door de jaren heen. Mede dankzij zijn visie en inzet is SKIN gegroeid tot de organisatie die zij nu is.

Het bestuur van SKIN heeft Teus Eikelboom gevraagd en bereid gevonden om aan te treden als adviseur.

Ons bestuurslid pastor Ahadu Beza is met zijn gezin voorgoed teruggekeerd naar Ethiopië. Het bestuur van SKIN is dankbaar voor Ahadu's betrokkenheid bij SKIN in de afgelopen jaren.

In maart heeft onze adviseur ds. Nieke Atmadja afscheid genomen als predikant van de Paaskerk in Amstelveen, om met emeritaat te gaan. Op 19, 20 en 21 maart heeft de Paaskerk respectievelijk een symposium, een festiviteit en een kerkdienst georganiseerd als teken van waardering en dank voor de mens die Nieke is en haar werk om bruggen te slaan tussen autochtone christenen en migrantenchristenen. Honderden mensen waren aanwezig bij haar afscheid, waaronder een grote delegatie van SKIN. Tot onze vreugde en trots is zij benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Wij zijn blij dat Nieke zich blijft inzetten als adviseur van SKIN.

Met vreugde mochten wij in 2010 de volgende kerken verwelkomen als leden van SKIN:

Holy Fire Revival Ministries International, Rotterdam

LifeWord Christian Center, Utrecht

Reconciliation and Restoration Church International, Den Haag

Redeemed Christian Church of God – Jesus House for All Nations, Amsterdam

Sunday International Christian Outreach, Utrecht

The Triumphant Faith Chapel, Amsterdam

De staf en het bestuur van SKIN hebben ook in 2010 diverse lidkerken van SKIN bezocht. Het bezoeken van onze leden en het onderhouden van de onderlinge relaties zijn een wezenlijk aspect van ons werk.

Verscheidene lidkerken van SKIN vierden in 2010 een jubileum. Wij vermelden deze feesten kort:

De Gereja Kristen Indonesia Nederland (de Indonesisch-Nederlands Christelijke Kerk) heeft op 2 oktober haar 25-jarig jubileum gevierd.

Op 31 oktober heeft LifeWord Christian Center (LWCC) haar eerste lustrum herdacht met pastor Kelvin Onyema als voorganger van deze gemeente. De LWCC bestaat inmiddels tien jaar, waarvan de laatste vijf jaar onder leiding van pastor Kelvin.

Op 20 november heeft de Pakistaanse Kerk, de Urdu Congregation, stilgestaan bij haar 25-jarig jubileum. Deze Pakistaanse Kerk heeft een bijzondere band met de Protestantse Kerk in Nederland (PKN).

Op 28 november heeft de Everlasting Salvation Ministry haar twaalfjarig bestaan gevierd.

Het contact en de samenwerking tussen SKIN en Stichting Vrienden Migrantenkerken (SVM) is in 2010 geïntensiveerd. Op 14 april heeft SVM een bijeenkomst georganiseerd in Utrecht met als thema 'Subsidieverstrekking in de Migrantenwereld', waarbij zij een verbindende rol speelde tussen vertegenwoordigers van allerlei fondsen en vertegenwoordigers van migrantenkerken. SKIN werd hierbij vertegenwoordigd door de voorzitter, penningmeester en coördinator. Bovendien was Rev.

Nana Opoku, voorzitter van SKIN-Rotterdam, aanwezig. Deze bijeenkomst werd door de aanwezigen zeer gewaardeerd. In het najaar besloten een aantal fondsen die op 14 april vertegenwoordigd waren een ontmoeting te organiseren tussen fondsen en vertegenwoordigers van migrantenkerken. Op 11 november vond deze ontmoeting plaats in Amsterdam. Hierbij was betrokken de commissie Projecten in Nederland (PIN) van de Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR), een samenwerkingsverband van tal van fondsen. Sprekers namens de migrantenkerken waren oud-bestuurslid van SKIN dr. Tom Marfo en de coördinator van SKIN die het werk en de bijdrage van migrantenkerken aan de samenleving toelichtten. Meerdere fondsen hebben deze ontmoeting gewaardeerd en laten weten het contact met SKIN op prijs te stellen. Deze bijeenkomst werd voorafgegaan aan een kleinschalige voorbereidingsbijeenkomst op 12 oktober, waarbij SKIN werd vertegenwoordigd door bestuurslid dr. Moses Alagbe en de coördinator van SKIN. Namens de Haagse Migrantkerken was voorzitter ds. Albert Abraham aanwezig bij deze bijeenkomst.

III. Regionalisering en regionale contacten

SKIN ziet dat er steeds meer behoefte is om regionale of lokale/stedelijke netwerken van (migranten)kerken in Nederland te hebben, de contacten met de bestaande regionale netwerken te intensiveren en waar nodig regionale netwerken van migrantenkerken op te zetten, vooral in de grote steden waar veel migrantenkerken zijn. Hiermee hoopt SKIN dat de eenheid en solidariteit tussen allerlei christelijke kerken en geloofsgemeenschappen meer gestalte krijgt door de synergetische kracht ontstaan door gezamenlijke en gecoördineerde actie.

In 2010 is een projectvoorstel geschreven en besproken binnen het bestuur van SKIN. Om bepaalde uitdagingen waarmee de kerken geconfronteerd worden, zoals de huisvestingsproblematiek, het hoofd te bieden is een regionale aanpak nodig. Zo worden de migrantenkerken effectiever en sneller op de kaart gezet en worden hun kerkelijke en maatschappelijke bijdragen en de uitdagingen waarmee zij te maken hebben efficiënter en gericht gepresenteerd aan de kerk, overheid en samenleving van Nederland. SKIN heeft dan ook het voornemen om de contacten met regionale netwerken van (migranten)kerken te intensiveren en waar nodig regionale netwerken van migrantenkerken te helpen opzetten. SKIN wil de komende jaren investeren in en een bijdrage leveren aan de versterking van de relatie tussen migrantenkerken onderling en met de autochtone kerken, waarvan de vertegenwoordigers zo efficiënter kennis kunnen maken met de lokale migrantenkerken. Kerken en geloofsgemeenschappen kunnen dan lokaal samen naar buiten treden en zo worden ze beter erkend en gehoord. Kortom, regionalisatie zou bijdragen aan zowel de opbouw als de uitbouw van de migrantenkerken en van SKIN als de landelijke vereniging van migrantenkerken. Dit wil zeggen dat er tegelijkertijd wordt gewerkt aan het bevorderen van de verbondenheid tussen de migrantenkerken onderling (zowel leden als niet-leden van SKIN) en aan het efficiënter presenteren van migrantenkerken naar de kerken, overheid en samenleving van Nederland.

De verwachte voordelen van het regionaliseringplan worden steeds duidelijker. In 2007 werd door ons bestuurslid Rev. Robert Calvert Stichting SKIN-Rotterdam officieel opgericht. Wat SKIN doet op landelijk niveau, doet SKIN-Rotterdam in Rotterdam. Dit initiatief werpt steeds meer vruchten af. SKIN-Rotterdam is een onafhankelijke rechtspersoon en heeft een eigen bestuur. Pastor Nana Opoku Konu is voorzitter en in 2010 is Madelon Grant aangesteld als de nieuwe coördinator van SKIN-Rotterdam. Rev. Robert Calvert en pastor Ola Asubiaro nemen zitting in zowel het bestuur van SKIN als het bestuur van SKIN-Rotterdam. De contacten en prettige en vruchtbare samenwerking tussen de vereniging SKIN en de stichting SKIN-Rotterdam zijn in 2010 geïntensiveerd.

In Utrecht zet dr. Hans Visser, adviseur van SKIN, zich nog steeds in om allerlei (migranten)kerken in Utrecht te bezoeken en de kennismaking tussen autochtone kerken en migrantenkerken te bevorderen en de onderlinge relaties te versterken door bijeenkomsten mede mogelijk te maken tussen vertegenwoordigers van de Protestantse Gemeente Utrecht (PGU) en migrantenpastors in Utrecht.

IV. Kerk en samenleving

Justitiepastoraat

In 2010 hebben twee bijeenkomsten plaatsgevonden van het Platform Migrantenkerken van het Justitiepastoraat, het gezamenlijke initiatief van de Interkerkelijke Commissie voor de Geestelijke Verzorging in de Inrichtingen van Justitie (ICJ) en SKIN. Aan deze bijeenkomsten op 29 mei te Den Haag en 20 november te Amsterdam hebben deelgenomen: justitiepredikanten en –pastores, migrantenpastores en vertegenwoordigers van diverse migrantenkerken, medewerkers van Exodus en andere relevante organisaties. Bovendien was de Protestantse Theologische Universiteit vertegenwoordigd in verband met de nieuwe opleiding voor migrantenpredikanten die bij justitie werkzaam (willen) zijn. Dit migrantenplatform wil de verbinding versterken tussen migrantenkerken en het justitiepastoraat. Tijdens deze bijeenkomsten heeft de hoofdpredikant van het justitiepastoraat, ds. Jan Eerbeek, de regels toegelicht voor migrantenpredikanten die een ambtelijk bezoek aan hun gemeenteleden willen brengen buiten de bezoeken en de voorwaarden gepresenteerd waaraan zij moeten voldoen. Op de laatste bijeenkomst van het jaar werd het nieuwe bestuur van het Platform gepresenteerd, bestaande uit autochtone justitiepastores en migrantenpastores, dat in de komende tijd o.a. de organisatie van de bijeenkomsten op zich zal nemen. Het is verheugend om te zien dat het migrantenplatform steeds meer gestalte krijgt en dat de inzet van de initiatiefnemers steeds meer vruchten afwerpt.

Mensenhandel en –smokkel

Op 9 oktober heeft SKIN een publieke conferentie in Rotterdam georganiseerd rond het thema mensenhandel en –smokkel. Deze conferentie is de eerste regionale bijeenkomst om de publicatie van SKIN “Richtlijnen om de slachtoffers van mensenhandel en van mensensmokkel te helpen” (december 2009) bekendheid te geven en toe te lichten. Ir. Hauw Han, projectleider ‘aanpak mensenhandel en –smokkel’ van SKIN heeft de Richtlijnen gepresenteerd en kort toegelicht. Korte introducties werden gegeven door vertegenwoordigers van deskundige partnerorganisaties, te weten Stichting Religieuzen Tegen Vrouwenhandel (SRTV), Bonded Labour in the Netherlands (BLinN), Coördinatiecentrum Mensenhandel (CoMensha), de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) en Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt (LOS). Hierbij werd veel informatie geboden. De vragen, problemen en noden werden benoemd en ook de taken voor de christelijke kerken werden aangegeven. De middelen, die ter beschikking staan om te helpen, werden vermeld. Het is noodzakelijk om goede netwerken te gebruiken om mensen te helpen en de juiste weg te wijzen. Bovendien heeft Rev. Tom Marfo van lidkerk The House of Fellowship, tevens directeur van Christian Aid and Resources Foundation (CARF), tijdens de conferentie een dringend appèl op de kerken gedaan. Hij zet zich al jaren in binnen- en buitenland in tegen deze afschuwelijke misdaad door slachtoffers op te vangen en te begeleiden en door voorlichting te geven. SKIN is van plan om in 2011 een regionale bijeenkomst in Den Haag te organiseren om de Richtlijnen toe te lichten en meer bekendheid hieraan te geven. Hiermee hoopt SKIN bewustwording te stimuleren en, in samenwerking met de overheid en de partnerorganisaties, deze problematiek een halt toe te roepen en kerken van dienst te kunnen zijn in hun steun aan de slachtoffers.

MIRACLE

Ook in 2010 heeft SKIN actief deelgenomen aan het Europese MIRACLE project (MIRACLE staat voor Models of Integration through Religion, Activation, Cultural Learning and Exchange). In dit project, gecoördineerd door CCME (Churches' Commission for Migrants in Europe), worden modellen van integratie en actieve participatie ontwikkeld, waarbij religie een belangrijke rol speelt. SKIN heeft als de Nederlandse partnerorganisatie van begin af aan een belangrijke bijdrage geleverd aan dit project en actief geparticipeerd aan de laatste twee Europese MIRACLE workshops.

De coördinator heeft namens SKIN de Europese MIRACLE workshop in Zweden bijgewoond van 20-23 januari 2010. Deze workshop was bedoeld om trainers te trainen die lokale of nationale workshops organiseren om de MIRACLE methoden te verspreiden en daarmee het gesprek tussen migranten en autochtonen op gang te brengen en goed te begeleiden. De trainers, zowel autochtone christenen als

migrantenchristenen, zouden hiermee een bijdrage leveren aan het proces van participatie in hun landen.

De allerlaatste Europese MIRACLE workshop vond plaats in Brussel van 3-5 mei 2010. Deze workshop had als thema 'Introducing and reviewing methods of migrants activation, participation and mutual integration'. Hieraan participeerden de partnerorganisaties van de deelnemende landen, waaronder SKIN. Deze organisaties beschreven de situatie van migranten in hun landen en presenteerden hun bevindingen van de nationale MIRACLE workshops en het werk dat zij doen op het gebied van integratie en actieve participatie. SKIN werd gevraagd om twee bijdragen te leveren aan de laatste workshop. De coördinator heeft de bevindingen gepresenteerd van de Nederlandse MIRACLE workshop in Bosschenhoofd in oktober 2009. Daarnaast heeft hij het werk van SKIN om actieve participatie van migrantenchristenen in de Nederlandse samenleving te bevorderen toegelicht door het noemen van diverse specifieke projecten waar SKIN nu mee bezig is, zoals het jongerenproject. Bovendien heeft een aantal religieuze organisaties, die geïnteresseerd waren in (de implementatie van) de MIRACLE methoden en hun werk met betrekking tot participatie in de samenleving kwamen toelichten, aan deze workshop deelgenomen.

In het najaar heeft CCME de 'MIRACLE Guide' gepubliceerd. Daarin werden de hoofdbevindingen en aanbevelingen van de nationale en Europese workshops gebundeld en gepresenteerd. De Guide bevat dan ook het verslag en de analyses van de interviews met migranten in de deelnemende landen. Meer informatie over dit project is beschikbaar op de website van CCME. Op <http://www.ccme.be/areas-of-work/uniting-in-diversity/miracle/> is de 'MIRACLE Guide' te downloaden en zijn uitgebreide informatie en presentaties van de deelnemende organisaties beschikbaar.

Het bestuur van SKIN heeft besloten verder geen direct vervolg te geven aan het MIRACLE project in Nederland. Aangezien SKIN zich ook richt tot de volwaardige participatie van migrantenchristenen in de Kerk en samenleving van Nederland, kunnen de inzichten, kennis en lessen die verkregen werden tijdens de MIRACLE workshops verder meegenomen en gebruikt worden.

SchuldHulpMaatje

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft subsidie verstrekt voor het proefproject SchuldHulpMaatje. Schuldhulpmaatjes zijn gecertificeerde schuldhulpvrijwilligers die mensen met (beginnende) schulden ondersteunen bij schuldpreventie en schuldhulp, en nazorg verlenen na schuldsanering. Bij de lancering van SchuldHulpMaatje in het voorjaar van 2010 werd het project als volgt omschreven: "Het maatjesproject zal in eerste instantie in 25 steden en dorpen van start gaan. Vanuit plaatselijk samenwerkende kerken en PCOB-afdelingen zullen, in samenwerking met de lokale overheid, zo'n 600 schuldhulpmaatjes worden opgeleid, gecertificeerd en ondersteund. Er wordt een landelijke helpdesk, een vraagbaak en een website opgezet. Ook zullen symposia en kennisuitwisselingbijeenkomsten voor kerk- en schuldhulp worden georganiseerd. Het project wordt gerealiseerd in 2010 en 2011. Voor vrijwilligers die gaan participeren biedt het project een kans om een steunpilaar te zijn voor de medemens in nood."

Het project is een coproductie van Kerk in Actie (het diaconale werk van de Protestantse Kerk in Nederland), het Landelijk Katholiek Diaconaal Beraad (LKDB), SKIN, de Evangelische Alliantie (EA) en de Protestants Christelijke Ouderen Bond (PCOB). Ook werkt het Leger des Heils op projectbasis mee. SKIN is op uitvoerend niveau bij het project betrokken en heeft met name een cruciale rol in het samenbrengen van 'maatjes' vanuit de migrantenkerken. De penningmeester van SKIN, ing. Ernest Scipio, trekt het project namens SKIN.

Vanuit professionele zijde wordt het project begeleid en ondersteund door het Platform Christelijke Schuldhulp-preventie (PCS). In dit platform werken de volgende financiële professionals samen: De Budgetteer, Modus Vivendi, Bos Consulting en Crown Financial Ministries. Zie voor actuele informatie de website www.schuldhulpmaatje.nl.

Interreligieuze bijeenkomsten: In Vrijheid Verbonden

Op 25 januari 2010 heeft in de Aula van het Academieggebouw van de Universiteit van Utrecht de vijfde bijeenkomst van In Vrijheid Verbonden plaatsgevonden. Centraal stond het thema 'Wat verbindt ons en waar moet het heen?', over de wortels van respect in de verschillende religies en levensbeschouwingen. Aan deze bijeenkomst heeft Hare Majesteit de Koningin deelgenomen, naast vele religieuze leiders en jong volwassenen. Hoofdspreker minister van Justitie mr. Hirsch Ballin sprak over mijlpalen van het verleden en wegwijzers voor de toekomst. Ook heeft de voorzitter van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten mevrouw A. Jorritsma het woord gevoerd over de tweeluik Religie en het Publieke Domein. Vervolgens presenteerden de diverse religies en levensbeschouwingen een benadering van het thema vanuit hun eigen perspectief. Het programma werd afgesloten met een gezamenlijk slotlied 'Samen voor respect'. De coördinator van SKIN mocht namens de christelijke gemeenschap in Nederland het kruis, het symbool van het christendom, dragen aan het begin van de viering en samen met twee jonge vrouwen een presentatie verzorgen geïnspireerd door het eerste hoofdstuk van het evangelie volgens Johannes.

Namens SKIN zitten adviseur dr. Hans Visser en de coördinator in de klankbordgroep van In Vrijheid Verbonden.

Ontwikkelingssamenwerking

Het bestuur van SKIN heeft besloten om het project dat vorig jaar is begonnen om ontwikkelingssamenwerking binnen de migrantenkerken te inventariseren, vanwege beperkte capaciteit uit te besteden. ICCO en Kerk in Actie werden bereid gevonden om het project over te nemen.

Overige activiteiten

Op 21 september vond de Prinsjesdagviering plaats. Namens SKIN was de coördinator aanwezig.

Op 10 en 11 december 2010 vond de Nationale Synode plaats. Aan de synode deed een breed scala aan protestantse kerken mee. De Nationale Synode is een idee van ds. Gerrit de Fijter en ontstond in 2008. Hij was destijds synodevoorzitter van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). De synode is bedoeld voor de versterking van onderlinge contacten en een aanmoediging tot meer eenheid als christenen in het publieke domein. Een aantal migrantenchristenen uit diverse kerken heeft de Nationale Synode bijgewoond. De Rooms Katholieke Kerk was als waarnemer aanwezig, evenals SKIN.

Het derde Lausanne Congres over wereldwijde evangelisatie, ook wel bekend onder de namen Kaapstad 2010 of Lausanne III, vond plaats in Kaapstad, Zuid-Afrika, van 16 tot 25 oktober 2010. Het Congres, dat georganiseerd was in samenwerking met de World Evangelical Alliance, bracht vierduizend leidinggevend en tweehonderd landen bijeen om de belangrijke vraagstukken van onze tijd te bespreken in het licht van de toekomst van de Kerk en de verkondiging van het Evangelie in de wereld. De Nederlandse delegatie bestond uit vertegenwoordigers van diverse kerken en christelijke organisaties. SKIN werd hierbij vertegenwoordigd door bestuursleden dr. Moses Alagbe en Rev. Robert Calvert.

V. Advies, consultatie en voorlichting

Inleidingen, lezingen en andere bijdragen werden gegeven door de coördinator van SKIN aan:

- de Taakgroep Vluchtelingen van de Raad van Kerken Amsterdam over migrantenkerken in Nederland en het werk van SKIN.
- de onderzoekgroep Beliefs (systematische theologie) van de Protestantse Theologische Universiteit (PThU) en andere aanwezigen tijdens de presentatie van de bundel 'Een lichte last. Protestantse theologen over de kerk' op 25 juni in de Protestantse Theologische Universiteit te Kampen. De coördinator reageerde hierbij op een aantal bijdragen in de bundel over migrantenkerken.

- deelnemers van het symposium georganiseerd door Otto de Bruijne op 12 februari te Bunschoten over de toekomst van de Kerk in Nederland. Deze en andere bijdragen aan het symposium in de vorm van essays, columns en interviews werden gebundeld in het boek ‘De kerk is dood, leve de Koning. Wat blijft christenen verbinden?’, samengesteld door Otto de Bruijne en Stijn Postema. Het boek is gepresenteerd op 8 september in de Domkerk te Utrecht en de eerste exemplaren werden overhandigd aan vertegenwoordigers van de Raad van Kerken in Nederland en de Evangelische Alliantie.
- de landelijke kerkenraad van de Gereja Kristen Indonesia Nederland (GKIN, de Indonesisch-Nederlands Christelijke Kerk) en de andere aanwezigen tijdens de viering van het 25-jarig bestaan van de GKIN op 2 oktober in Den Haag. Bovendien mocht de coördinator op uitnodiging van de GKIN deelnemen aan de forumdiscussie met als thema ‘Eenheid in verscheidenheid’.
- het blad ‘Vandaar’ van Kerk in Actie en ICCO in de vorm van een column met als titel ‘Migratie en diversiteit: bedreiging of kans?’ (juni 2010).
- een aantal autochtone gemeenten over het werk van SKIN en migrantenkerken in Nederland (op uitnodiging).

Interviews werden gegeven aan:

- het tv-programma ‘Het Vermoeden’ van de Interkerkelijke Omroep Nederland (IKON) door ds. Zeth Mustamu als predikant van de Geredja Indjili Maluku, de Molukse Evangelische Kerk in Nederland. In de uitzending van 10 januari heeft hij verteld over de geschiedenis van de Molukse gemeenschap in Nederland en heeft hij als muzikant zijn favoriete tekst Nella Fantasia vertolkt.
- het Christelijk Informatie Platform (CIP) over migrantenkerken in Nederland en het werk van SKIN.
- het blad Visie van de Evangelische Omroep (EO), een kennismaking met de nieuwe coördinator.
- het Nederlands Dagblad (ND) en het Reformatorisch Dagblad (RD), door vertegenwoordigers van SKIN en de andere partners van de coalitie Veelkleurig Getuigen, tijdens de persconferentie ter aankondiging van de eerste interculturele viering op 22 mei tijdens de opwekkingsconferentie van Stichting Opwekking in Biddinghuizen. Tijdens de conferentie hebben de Evangelische Alliantie (EA), de Evangelische Zendingsalliantie (EZA), de Nederlandse Zendingsraad (NZR), de Raad van Kerken Nederland (RvK) en Samen Kerk in Nederland (SKIN) de historische onderlinge samenwerking aangekondigd als partners in de grootste coalitie van christelijk Nederland: Veelkleurig Getuigen.
- het tv-programma ‘Door de wereld’ van de EO. Op 22 mei hebben twee bestuursleden van SKIN, te weten ds. Zeth Mustamu en ds. Rhoinde Mijns-Doth, tijdens de viering Veelkleurig Getuigen interviews op locatie gegeven. Later die avond was de coördinator van SKIN te gast in de studio van het eerdergenoemde programma. Alle drie genoemde interviews maakten deel uit van een reportage over de viering die op 22 mei werd uitgezonden op Nederland 2.
- het tv-programma ‘Moraalridders’ van de EO op 3 november door de coördinator van SKIN n.a.v. de aanslag op een kerk in zijn geboorteland Irak en zijn bijdrage aan het boek ‘De Crux. Christenen over de kern van hun geloof’, dat een dag eerder werd gepresenteerd. Meer over het boek is vermeld in hoofdstuk VI.
- het blad ‘Kerkinformatie’ van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN), waarin een speciaal katern werd gewijd aan de migrantenkerken in Nederland (december 2010). Van SKIN werden bestuurslid Rev. Robert Calvert, adviseur dr. Hans Visser en de coördinator geïnterviewd over migrantenkerken en het werk van SKIN.

SKIN heeft deelgenomen aan ‘The mission and ecclesiology of the migrant/multicultural churches’, een internationale studieconsultatie in Utrecht, georganiseerd door de Nederlandse Zendingsraad (NZR) van 16 t/m 21 november. Onder meer waren de volgende organisaties vertegenwoordigd: Commission on World Mission and Evangelism, Ecumenical Network Forum on Multicultural Ministry, Faith and Order en Global Ecumenical Network on Migration. SKIN is tijdens de consultatie vertegenwoordigd door voorzitter drs. Paul The Gwan Tjajj, adviseur Teus Eikelboom en Rev. Cesar T. Taguba.

De organisatie van de Micha Zondag op 10 oktober 2010 heeft de coördinator van SKIN gevraagd en bereid gevonden om deel uit te maken van het aanbevelingscomité van de Micha Zondag. De Micha Zondag is een initiatief van de internationale Micha Challenge, gericht op bestrijding van armoede en onrecht, zoals onder andere verwoord in de Millennium Development Goals van de Verenigde Naties. Het thema was '10-10-10' en stond in het teken van de strijd tegen armoede.

Meerdere bestuursleden schreven artikelen op uitnodiging.

VI. Onderzoeken en publicaties

In samenwerking met SKIN zijn de volgende publicaties gerealiseerd:

- De inzet van onze adviseurs dr. Nieke Atmadja, dhr. Teus Eikelboom en dr. Hans Visser om een aantal migrantenvoorgangers te interviewen en naar aanleiding hiervan een bundel van persoonlijke portretten te publiceren heeft vruchten afgeworpen. Het boek 'Grensgangers: portretten van migrantenvoorgangers', onder redactie van bovengenoemde adviseurs van SKIN, werd in het najaar uitgegeven door de heer Henk Medema van Uitgeverijgroep Jongbloed en gepresenteerd tijdens de landelijke deelnemersconferentie van de Evangelische Alliantie (EA) op 24 september in Zeist. De voorzitter van SKIN, drs. Paul The Gwan Tjaij, mocht samen met Arnold van Heusden, voormalig directeur van de EA, de eerste exemplaren van het boek in ontvangst nemen. De lezer van Grensgangers maakt kennis met twaalf migrantenvoorgangers die vertellen over hun rotsvaste geloof in Christus als hun Heer en Heiland en hun visie op en persoonlijk gebruik van de Bijbel. 'Grensgangers' is hiermee een belangrijke bijdrage aan het zicht- en hoorbaar maken van migrantenkerken in Nederland. Meestal wordt over migrantenchristenen gesproken i.p.v. dat zij zelf aan het woord komen. Dit boek brengt daar verandering in en vormt hierdoor een geluid dat we in de Kerk en samenleving van Nederland hard nodig hebben. Het bestuur van SKIN is trots op dit bijzondere boek en feliciteert haar drie adviseurs en allen die deze publicatie mogelijk maakten met deze indrukwekkende prestatie. Een speciaal dankwoord gaat uit naar prof. dr. Mechteld Jansen, bijzonder hoogleraar missiologie aan de Protestantse Theologische Universiteit en universitair docent praktische theologie aan de Vrije Universiteit, voor haar waardevolle bijdrage aan het boek.
- De nauwe en aangename samenwerking tussen Stichting Zonneweelde en SKIN ter voorbereiding van de 75-jarige jubileumviering van Stichting Zonneweelde heeft bijzondere vruchten afgeworpen. Eén hiervan is het boek 'Verbeelden en gelijken: Niet-westerse migranten en hun kerken veertig keer in beeld' (Jan A.B. Jongeneel, Nieke K. Atmadja-Hadinoto en Freek Visser, red.). Dit boek toont en beschrijft de indrukwekkende veelkleurigheid van beeldende kunstuitingen van niet-westerse christelijke migranten en hun geloofsgemeenschappen en kerken in Nederland. De beelden en beschrijvende teksten getuigen van de creativiteit, de kracht van het geloof en het vertrouwen in God van christenen uit allerlei culturen en delen van de wereld die in ons land leven. Een aspect dat onderbelicht was. Dit maakt dit boek ons inziens uniek.
- Het boek 'De Crux. Christenen over de kern van hun geloof', onder redactie van Cees Dekker en Reinier Sonneveld, bevat 49 persoonlijke verhalen, gedichten en kunstuitingen van christelijke schrijvers en kunstenaars over de kern van hun geloof. Onder deze auteurs mochten twee mensen van SKIN een bijdrage leveren aan dit boek. Zowel oud-bestuurslid pastor Tom Marfo als de coördinator van SKIN hebben geschreven over hun persoonlijke reis met het christelijk geloof. Honderden mensen waren aanwezig op de presentatie van het boek op 2 november in de Zuiderkerk te Delft.
- 'De kerk is dood, leve de Koning. Wat blijft christenen verbinden?' (zie hoofdstuk V).

- ‘Het nieuwe Leven’, de herziening van ‘Het Leven’. In deze toegankelijke Bijbel staat de gereviseerde vertaling van Het Boek (2008). ‘Het nieuwe Leven’ bevat net als de studie-Bijbel ‘Het Leven’ praktische lessen over levensheiliging, geestelijke groei en persoonlijk geloof. 21 auteurs, waaronder de coördinator van SKIN, werden uitgenodigd om ieder een tekst te schrijven die elementen van geestelijke groei benadrukken. ‘Het nieuwe Leven’ zal in het najaar van 2011 uitgegeven worden.

VII. Contacten en samenwerking

In 2010 is samenwerking met diverse kerkelijke en niet-kerkelijke organisaties en instellingen voortgezet middels onder meer gezamenlijke projecten. Nieuwe contacten zijn aangegaan en nieuwe gezamenlijke initiatieven met externen zijn ondernomen.

Veelkleurig Getuigen

In mei en juni 2009 vonden oriënterende gesprekken plaats tussen de besturen van de NZR en SKIN, o.a. over de deelname aan de landelijke interculturele viering van het eeuwfeest van de Eerste Wereldzendingconferentie, Edinburgh 1910, in mei 2010. Tevens werd besloten dat naast deelname in de organisatie ook een eerste optreden van een SKIN-koor zou plaatsvinden. Inmiddels hebben naast de NZR en SKIN ook de EA, EZA en de RvK samen de handen ineengeslagen om deze unieke viering te realiseren. Deze onvergetelijke viering op 22 mei tijdens de pinksterconferentie van Stichting Opwekking in Biddinghuizen is een historisch moment in de geschiedenis van de Kerk in Nederland, maar belangrijker: een startschot voor de toekomst. De vijf christelijke koepelorganisaties hebben unaniem laten weten de onderlinge samenwerking enorm te waarderen en hebben besloten om de onderlinge samenwerking gestalte te geven in de coalitie Veelkleurig Getuigen. Hiermee willen we in verbondenheid in Christus gehoor geven aan de roeping van onze Heer en Verlosser Jezus Christus, het Hoofd van de Kerk, en vanuit deze roeping te getuigen van Christus. Zo willen we elkaar beter leren kennen als broeders en zusters en gestalte geven aan de eenheid van het Lichaam van Christus. De coalitie heeft na deze eerste viering besloten ook in 2011 een interculturele viering te willen organiseren in samenwerking met Stichting Opwekking, die we van harte bedanken voor haar gastvrijheid en de ontvangst op 22 mei. Bovendien hebben de coalitiepartners besloten om een visie- en missiedocument op te stellen om de partnerschap en onderlinge samenwerking meer gestalte te geven.

Nederlandse Zendingraad (NZR)

SKIN bleef lid van de bestuursraad van de NZR. Dit jaar hebben adviseur Teus Eikelboom en bestuurslid Rhoinde Mijns-Doth zich bereid verklaard om SKIN te vertegenwoordigen tijdens de raadsvergaderingen van de NZR.

De samenwerking tussen de NZR en SKIN krijgt steeds meer gestalte als partners van de coalitie Veelkleurig Getuigen. Ds. Wout van Laar, directeur van de NZR, is één van de trekkers van de coalitie Veelkleurig Getuigen en een man met een hart voor de migrantenkerken. Hij zou in januari 2011 afscheid nemen als directeur van de NZR en met emeritaat gaan.

De Raad van Kerken in Nederland (RvK)

Door zowel informele als formele contacten met de algemeen secretaris van de RvK, ds. Klaas van der Kamp, heeft de reeds goede samenwerking tussen de beide koepels zich kunnen verdiepen.

Nadat 2010 door Conference of European Churches (CEC) en Churches' Commission for Migrants in Europe (CCME) werd uitgeroepen tot het Jaar van de Migratie, heeft ook de RvK besloten om in het jaar 2010 de relatie tussen autochtone kerken en migrantenkerken centraal te stellen. In het teken van het Jaar van de Migratie organiseerde de Raad het project ‘Geef een gezicht aan elkaar’. Doel van het project is gemeenten en parochies kennis te laten nemen van verhalen over de spiritualiteit van migrantenchristenen in Nederland en vice versa om daarmee herkenning over en weer te stimuleren en onderlinge ontmoeting te bevorderen. Hiermee nodigt de RvK plaatselijke gemeenten, parochies en

raden van kerken uit contact te zoeken met migrantenchristenen. Door elkaar beter te leren kennen hoopt men het begrip te bevorderen. Om het proces van elkaar leren kennen te stimuleren heeft de RvK in samenwerking met SKIN en andere organisaties een boekje met een DVD uitgegeven met als titel 'Geef een gezicht aan elkaar', waarin in totaal acht persoonlijke portretten staan van vier autochtone christenen en vier migrantenchristenen uit verschillende achtergronden, waarbij de onderlinge overeenkomsten en verschillen naar voren komen. Het boek bevat ook tips om het proces van kennismaking gestalte te geven, of dat via gesprekken gaat of een presentatie in een kerkdienst, een gemeenteavond of een bezoek aan elkaars kerkdiensten. Het is de bedoeling dat plaatselijke gemeenschappen het thema daarna zelf ook oppakken. SKIN was door de Raad uitgenodigd in de werkgroep van het project. De uitgave werd gedragen door de partners van de coalitie Veelkleurig Getuigen en werd uitgedeeld aan de duizenden deelnemers van de eerste interculturele viering Veelkleurig Getuigen op 22 mei in Biddinghuizen.

SKIN maakt bovendien deel uit van de agendacommissie van het Beraad van Kerken, een oecumenisch platform van de Raad met een aantal andere christelijke koepels waaronder SKIN. In 2011 vindt het achtste Beraad van Kerken plaats.

De samenwerking tussen de RvK en SKIN krijgt steeds meer gestalte als partners van de coalitie Veelkleurig Getuigen.

In 2010 hebben de Raad van Kerken en de Evangelische Alliantie opnieuw de Week van Gebed georganiseerd. Dit keer was het thema: 'Jij bent mijn getuige'. De gebedsweek van beide organisaties vond plaats van 17 tot en met 24 januari. De organisaties willen met het thema uitdrukken dat bidden en getuigen hand in hand gaan. Het thema is gebaseerd op de bijbeltekst uit Lucas 24:48 waar staat: 'Julie zullen hiervan getuigenis afleggen'. De inspiratie voor dit thema komt vanuit Schotland waar in Edinburgh in 2010 precies honderd jaar geleden een zendingsconferentie plaatsvond waarbij het belang van de wereldwijde verspreiding van het Evangelie centraal stond. Deze conferentie was een mijlpaal in de interkerkelijke missionaire samenwerking. De landelijke opening van de Week van Gebed vond daarom plaats in de Scots International Church in Rotterdam onder leiding van gastheer en bestuurslid van SKIN Rev. Robert Calvert. Namens SKIN was ook de coördinator aanwezig.

Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt (LOS)

Net zoals in voorgaande jaren heeft SKIN ook in 2010 intensief deelgenomen aan het Breed Medisch Overleg (BMO), een initiatief van Stichting LOS, waarin naast SKIN andere organisaties deelnemen die zich inzetten voor de gezondheidszorg aan ongedocumenteerde migranten.

Bovendien heeft SKIN het project 'Migrantengroepen en ongedocumenteerde hulpvragers' van stichting LOS mede mogelijk gemaakt. Doel van het project is het versterken van het netwerk van hulpverlening aan mensen zonder verblijfsvergunning door integratie van hulpverlening door landgenoten en hulpverlening door Nederlandse organisaties. Het project gaat over het uitbreiden van het netwerk van de stichting LOS naar de migrantengroepen. Hiermee hoopt LOS sterkere samenwerkingsverbanden te creëren, en ook de stem van de migranten zelf beter te laten klinken in haar publieke en politieke werk.

Stichting Impact

Stichting Impact, Landelijk Kennis- en Adviescentrum Psychosociale Zorg na Rampen, is drie jaar geleden opgericht door de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Defensie, en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De aanleiding voor de oprichting van Impact ligt in de nasleep van de Bijlmerramp (1992). De zorg aan getroffen en van die ramp liet te wensen over. Daarbij bleek hoe belangrijk de opvang was door de geestelijke verzorgers, ook bij rampen die volgden, zoals in Enschede (2000) en in Volendam (2001). SKIN (eerst in de persoon van ds. Otto Ruff en daarna in de persoon van dhr. Paul The Gwan Tjaij) is al vanaf het begin betrokken in de klankbordgroep vanwege de expertise van migranten zowel in de landen van herkomst als in Nederland.

Stichting Zonneweelde

De nauwe samenwerking tussen Stichting Zonneweelde en SKIN ter voorbereiding van de 75-jarige jubileumviering van Stichting Zonneweelde heeft twee bijzondere vruchten afgeworpen:

1. Het boek 'Verbeelden en gelijken: Niet-westerse migranten en hun kerken veertig keer in beeld'. Zie verder hoofdstuk VI.

2. De DVD 'Samen Kerk in Nederland – Veelkleurig Getuigen' is de vrucht van de samenwerking tussen SKIN, Stichting Zonneweelde en de mediaopleiding Journalistiek en Communicatie van de Christelijke Hogeschool in Ede (CHE). De DVD bevat 19 video-opnames van liederen die door diverse koren van christelijke migrantenkerken zijn gezongen en gespeeld. De diversiteit van muziekuitingen in de eigen taal, cultuur en traditie is hierin veelkleurig zicht- en hoorbaar. Een speciaal dankwoord gaat uit naar de oprichter en leider van het SKIN-koor, ds. Zeth Mustamu van de Molukse Evangelische Kerk (GIM). Hij wist binnen enkele maanden dit koor op te richten en diverse andere koren bij elkaar te brengen in de Christelijke Hogeschool Ede, waar de opnames op 17 en 24 april 2010 plaats hebben gevonden.

Het boek en de DVD zijn beide gepresenteerd op de jubileumviering van Stichting Zonneweelde op 4 september te Utrecht. Het oorspronkelijke voornemen was om naast een boek en een DVD ook nog een CD van het SKIN-koor uit te brengen. Echter, vanwege de beëindiging van het koorinitiatief werd hiervan afgezien. SKIN is dankbaar voor de productieve samenwerking met Stichting Zonneweelde en de realisering van dit veelzijdige pioniersproject.

Protestantse Kerk in Nederland (PKN)

Met de PKN is nauwe samenwerking steeds onderhouden. Het jaarlijks overleg tussen de PKN en SKIN vond plaats op 16 maart.

Op het gebied van opleidingen voor migrantenchristenen en –pastores zijn diverse besprekingen gevoerd met het Hendrik Kraemer Instituut en de PKN. Zie verder hoofdstuk IX.

Op 3 november presenteerde Kerk in Actie het rapport Armoede in Nederland 2010. Tot dit jaar waren migrantenkerken niet opgenomen in de onderzoeken naar betrokkenheid van kerken met armoede in Nederland. Daarom is in 2010 een verkennend onderzoek binnen de migrantenkerken gedaan. Een belangrijke conclusie is dat het wenselijk is dat binnen migrantenkerken nadere bezinning plaatsvindt op het te voeren beleid, als het gaat om mensen met financiële problemen. Het volledige rapport en de Engelse vertaling daarvan zijn te lezen op www.kerkinactie.nl/armoedeonderzoek. SKIN heeft op verzoek van de auteur prof. Herman Noordegraaf het manuscript van het onderzoek becommentarieerd en was ook tijdens de presentatie op 3 november vertegenwoordigd door voorzitter drs. Paul The Gwan Tjaij en stafmedewerker drs. Francisca Folkertsma.

Verenigde Pinkster en Evangeliekerken (VPE)

Op 15 januari heeft de coördinator van SKIN een gesprek gehad met ds. Peter Sleebos, voorzitter van de VPE, en pastor Emmanuel Olumobi, coördinator van het netwerk van migrantenkerken binnen de VPE, om de onderlinge samenwerking meer gestalte te geven en het samenwerkingsconvenant te concretiseren, dat officieel ondertekend is door de voorzitters van de VPE en SKIN, respectievelijk ds. Peter Sleebos en drs. Paul The Gwan Tjaij, tijdens het VPE Congres op 1 november 2008 in Urk. De VPE en SKIN willen samenwerken om christenmigrantten een stem te geven in de Nederlandse samenleving. Het bestuur van SKIN ziet uit naar een goede samenwerking. Op 13 maart heeft de coördinator van SKIN op uitnodiging van de VPE de Pastors Appreciation Day in Amsterdam bijgewoond. De migrantenkerken, waaronder een aantal gemeenschappelijke lidkerken van de VPE en SKIN, waren hierbij goed vertegenwoordigd.

Nederlands Bijbelgenootschap (NBG)

De contacten met het NBG zijn ook in 2010 voortgezet. SKIN is vertegenwoordigd in de Ledenraad van het NBG door ds. Johannes Linandi.

Stichting Christelijk Sociaal Congres (CSC)

SKIN bleef in 2010 lid van de Stichting CSC. De voorzitter van SKIN is lid van de Raad van Toezicht van de Stichting en de coördinator is lid van het CSC-Beraad.

Interkerkelijke Omroep Nederland (IKON)

Ds. Zeth Mustamu heeft dit jaar als waarnemend lid namens SKIN deelgenomen aan de bestuursvergaderingen van de IKON. De coördinator van SKIN heeft dankbaar gebruik gemaakt van de uitnodiging van IKON om een korte communicatietraining te volgen.

Voorts zijn in 2010 (kennismakings-)gesprekken gevoerd en is informatie uitgewisseld met:

- Evangelische Alliantie
- Evangelische Zendingsalliantie
- Evangelische Omroep
- Youth for Christ
- Stichting Oikos
- Evangelie en Moslims
- Stichting Gave
- Christelijke Hogeschool Ede
- Pentecostal Council of Churches
- Stichting Ondersteunings Fonds Allochtone Kerken
- Werkgemeenschap Missionaire Gemeenschapsvorming
- IKV Pax Christi
- SOA AIDS Nederland

VIII. Overheid en politiek

In 2010 werd de betrokkenheid en opinie van migrantenchristenen en –kerken – in veel gevallen verenigd in SKIN – door overheid en politiek meer en meer op prijs gesteld en van belang gevonden.

Op uitnodiging van de Stichting Christelijk Sociaal Congres (CSC) hebben SKIN en andere deelnemende CSC lidorganisaties hun visie gepresenteerd aan de uitgenodigde programcommissies van drie politieke partijen, het Christelijk Democratisch Appel (CDA), de ChristenUnie (CU) en de Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP), tijdens het voorjaarsdebat op 4 maart in Doorn. Dit voorjaarsdebat vond namelijk plaats in de periode dat de programcommissies van politieke partijen begonnen met het schrijven van hun verkiezingsprogramma's. De voorzitter en de coördinator hebben SKIN vertegenwoordigd tijdens het debat en een belangrijke bijdrage geleverd met als titel 'Diversiteit, Solidariteit, Participatie', waarin de visie, doelstellingen en belangrijkste activiteiten van SKIN werden gepresenteerd. Daarnaast gaven zij een beknopte schets van de rijke diversiteit van christelijke geloofsgemeenschappen en –kerken, hun kerkelijke en maatschappelijke bijdragen en de voornaamste uitdagingen waarmee zij te kampen hebben. SKIN stuurde na het debat een lijst van aanbevelingen aan de verkiezingscommissies van de bovengenoemde politieke partijen.

De presentatie van de publicatie van SKIN "Richtlijnen om de slachtoffers van mensenhandel en van mensensmokkel te helpen" en overhandiging van het eerste exemplaar aan de minister van Justitie, mr. dr. Hirsch Ballin, op 21 december 2009 heeft de belangstelling, erkenning en waardering van de overheid voor het werk van SKIN doen toenemen. Dit werd onder meer duidelijk toen SKIN een uitnodiging kreeg van de Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding van het Ministerie van Justitie voor het Interdepartementaal Overleg Mensenhandel, het overleg van het ministerie met deskundige organisaties die de problematiek van mensenhandel en/of –smokkel bestrijden.

Op 8 mei werd de nieuwe integratienota van de CU, geschreven door Tweede Kamerlid mevrouw Cynthia Ortega-Martijn, gepresenteerd in het gebouw van de Tweede Kamer. In 2009 heeft de

coördinator van SKIN op uitnodiging van de CU deelgenomen aan de expertmeeting in oktober en de klankbordgroep bijeenkomst Integratie van de CU in december en hierdoor namens SKIN een bijdrage geleverd aan de nieuwe integratienota van de CU.

IX. Opleiding en kadervorming

De eerste opleidingendag, georganiseerd door SKIN in samenwerking met het Hendrik Kraemer Instituut (HKI) op 17 september 2009 in Utrecht met betrekking tot mogelijke theologische opleidingstrajecten voor migrantenchristenen en –voorgangers, zou in 2010 voortgezet worden. De werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van SKIN, het HKI, de Protestantse Theologische Universiteit en de Christelijke Hogeschool Ede, zou ter voorbereiding van een tweede opleidingendag de uitkomsten van het studieonderzoek van de Protestantse Kerk in Nederland en het HKI naar de opleidingsbehoefte van migrantenkerken – door middel van interviews met sleutelfiguren van de opleidingen en leiders van migrantenkerken – evalueren. Echter, de afronding van het studieonderzoek heeft langer dan gepland op zich laten wachten, waardoor het vervolg van de opleidingendag dit jaar niet georganiseerd kon worden. Naar verwachting zullen de uitkomsten hiervan in het voorjaar van 2011 gepubliceerd worden.

De HKI–SKIN cursus voor leidinggeevenden van migrantenkerken heeft dit jaar niet kunnen plaatsvinden, omdat de tweekoppige staf van het HKI functies elders heeft aangenomen en omdat het aantal aanmeldingen te klein was.

De contacten tussen de CHE en SKIN zijn in 2010 geïntensiveerd. De CHE heeft ook dit jaar laten weten de relatie met SKIN en christenmigranten gestalte te willen geven en samen te willen nadenken over de vraag wat we van elkaar kunnen leren en op welke wijze wij elkaar kunnen helpen, omdat de CHE en de christenmigranten elkaar iets te bieden hebben. SKIN is verheugd om de relatie aan te gaan met een hogeschool met zo'n krachtige christelijke achtergrond in seculier Nederland.

X. Jongeren

In de migrantenkerken zijn vele jongeren aanwezig. Voortdurend wordt de problematiek van de jongeren door het bestuur aan de orde gesteld. De jeugd ervaart door grotere taalvaardigheid en door onderwijs van jongs af aan de samenleving op een andere manier dan de oudere generatie. Op welke wijze kunnen zij in de toekomst in kerken en geloofsgemeenschappen participeren en antwoorden krijgen op de andere vragen die zij hebben? SKIN gaat zich in de toekomst specifiek richten tot jongeren om te ontdekken wat er onder jongeren leeft, de generatiekloof (tussen de oudere en de jongere generaties) te helpen overbruggen, en jongeren beter te kunnen betrekken bij de versterking van de Kerk in Nederland.

Initiërende en oriënterende gesprekken tussen SKIN en Stichting Oikos hebben geresulteerd tot het gezamenlijk jongerenproject JOIN! met als doel om de jongeren in de diverse migrantenkerken in contact te brengen met autochtone christelijke jongeren, om de eenheid van de Kerk in Nederland te dienen. In december 2009 is het projectvoorstel ingediend en na de goedkeuring is het project in het voorjaar van 2010 van start gegaan. Een werkgroep werd gevormd, bestaande uit vier jongeren: twee jonge medewerkers namens Stichting Oikos, en bestuurslid ir. Hong Gie Ong en de coördinator namens SKIN.

De eerste fase van het project was het organiseren van een aantal brainstormsessies onder diverse jongeren in de grote steden, om te onderzoeken wat de behoeftes van jongeren zijn en wat er bij jongeren leeft. Omdat er nauwelijks sprake was van zo'n breed netwerk onder christelijke jongeren uit verschillende achtergronden (qua landen van herkomst en kerkgenootschappen) moest de werkgroep met name in de beginperiode veel tijd investeren in het leggen van contacten onder christelijke

jongeren uit verschillende achtergronden in de vier grote steden. Dit werd bewust gedaan door eerst diverse kerkleiders persoonlijk te benaderen, de doelstellingen en plan van aanpak van het project toe te lichten en hen te vragen om jongeren(leiders) af te vaardigen om de regionale brainstormsessies bij te wonen.

Het is belangrijk om te melden dat de brainstormsessies bewust kleinschalig werden georganiseerd (rond de tien jongeren uit verschillende kerken), zodat de werkgroep en de deelnemers de tijd konden hebben om naar elkaar te luisteren en elkaar te leren kennen. In het najaar werden de geplande brainstormsessies gerealiseerd, alle vier op een maandagavond. Op 27 september vond de eerste bijeenkomst in Amsterdam plaats. Kort hierna volgden bijeenkomsten in Rotterdam op 11 oktober, Den Haag op 25 oktober en Utrecht op 8 november. Aan de bijeenkomsten hebben jongeren(leiders) deelgenomen die afkomstig zijn uit diverse christelijke migrantenkerken en autochtone kerken. De werkgroep was blij verrast om te zien met hoeveel enthousiasme en waardering de jongeren hebben gereageerd op deze bijeenkomsten. Het was bovendien een eye-opener om te ontdekken dat dit niet het zoveelste initiatief op dit gebied is, maar juist in een nood voorziet en een toegevoegde waarde heeft in het creëren van (regionale) verbindingen tussen diverse kerken en geloofsgemeenschappen.

De werkgroep heeft in het najaar de resultaten van deze bijeenkomsten geëvalueerd en denkt nu aan de hand hiervan beter in staat te zijn om aan de verwachtingen van jongeren te kunnen voldoen. Echter, in de komende tijd zal deze kwalitatieve inventarisatie verder uitgewerkt en uitgebreid worden om het onderzoek representatiever te maken. Dit pioniersproject betekent een verbreding van de visie van SKIN, zeker als het gaat om het bevorderen van de relatie tussen autochtone christenen en migrantenchristenen met het oog op de toekomst van de Kerk in Nederland, want jongeren zijn de leiders van de toekomst, ook de toekomst van de Kerk.

XI. Tenslotte

Ook dit jaarverslag laat zien met welke zeer diverse geloofsgemeenschappen en kerken SKIN contacten heeft en op welke verschillende terreinen van de samenleving SKIN zich manifesteert. Zij doet dat namens vele kerken, maar vanuit het perspectief van de ene Kerk. In Openbaring 7:9 wordt de Kerk getekend als 'een onafzienbare menigte, die niet te tellen was, uit alle landen en volken, van elke stam en taal', die staat voor de troon en voor het Lam. De zeer grote verscheidenheid – van volken, van naties, en talen – is blijvend en vertroostend. Eenheid van al die verschillende volken en talen wordt rondom Christus ervaren en de belofte van het komende heil geeft vreugde. De grote ontmoetingsbijeenkomsten in 2010 hebben dit perspectief in woord en lied laten zien.

Mogen de onderlinge contacten van de migrantenkerken toenemen en de contacten met de autochtone kerken zich verder ontwikkelen. Daarvoor zijn de lokale initiatieven en wederzijdse ontmoetingen zo hoopgevend.

Op landelijk niveau werkt SKIN samen met een groot aantal kerkelijke, politieke, en maatschappelijke organisaties, ook in grote verscheidenheid. Vele voorbeelden worden in dit verslag gegeven. Op die terreinen verspreidt SKIN kennis over de migrantengeloofsgemeenschappen en -kerken. Andersom is het essentieel dat de nieuwe geloofsgemeenschappen en kerken relevante kennis van en over de samenleving verwerven. Deze dubbele opdracht biedt juist nu in een tijd van spanning en onzekerheid een perspectief van hoop. De groeiende onderlinge contacten van jongeren geven gestalte aan die hoop in de komende jaren.

Het bestuur van SKIN bedankt de lidkerken die hun contributie in 2010 hebben betaald.

Moge onze God de inspanningen van de staf, het bestuur en de lidkerken verder zegenen, ook in 2011.

Bijlagen

Bijlage A: Stichting Vrienden Migrantenkerken

Bestuur

Drs. mr. Huub Lems, voorzitter
Mevr. mr. Duca de Bruijn, secretaris
Dhr. Hunter Smith, penningmeester
Mevr. Marjo Runia, secretariële ondersteuning

Comité van Aanbeveling

Ds. Ineke Bakker	Rev. Tom Marfo
Prof. dr. Bram van der Beek	Drs. Paul van Oosten
Dhr. Hans Brüning	Mw. Cynthia Ortega-Martijn
Drs. Nienke van Dijk	Prof. dr. Jan Pronk
Drs. Jan van Doggenaar	Dr. Arjan Plaisier
Drs. Kathleen Ferrier	Dr. Bas Plaisier
Prof. dr. Jan Jongeneel	Dr. Egbert Rooze
Ds. Klaas van der Kamp	Ds. Otto Ruff
Dr. Wout van Laar	Dr. Joris Vercammen
Prof. dr. Ruud Lubbers	Dr. Hans Visser

Bijlage B: Bestuur SKIN

Drs. Paul The Gwan Tjaij	voorzitter
Ing. Ernest E. Scipio	penningmeester
Dr. Moses Alagbe	lid
Pastor Onaolapo Smith Asubiaro	lid
Pastor Ahadu Beza	lid
Rev. Robert Calvert	lid
Mevr. Saar Lekatompessy-Pattinasarany	lid
Ds. Robbin E. Louz	lid
Ds. Rhoinde Mijns-Doth	lid
Ds. Zeth C. M. Mustamu	lid
Ir. Hong Gie Ong	lid
Pastor John J. Serebour	lid
Dr. Nieke K. Atmadja	adviseur
Dhr. Teus Eikelboom	adviseur
Dr. Sjaak van 't Kruis	adviseur
Ds. Otto J. Ruff	adviseur
Dr. Hans Visser	adviseur
Ir. Anmar S. N. Hayali	coördinator
Drs. Francisca M.N. Folkertsma-Huizer	stafmedewerker

Bijlage C: Ledenlijst SKIN

Acts Revival Church International
 African Methodist Episcopal Church
 Agape Kingdom Impact Ministries / Evangelistic Fellowship Agape
 Amazing Grace Chapel International
 Arise for Jesus Ministries
 De Armeense Apostolische Kerk van Nederland – Almelo en Amsterdam
 Assemblee de Dieu d'Utrecht en d'Rotterdam
 Assemblee Evangelique du Dieu Vivant
 Assemblee Evangelique Mon Rocher – Breda en Tilburg
 Assemblee Evangelique la Victoire de Jesus Christ
 Centre Missionaire Bethesda
 8e CEPAC (Communauté Eglise Pentecôtiste de l'Afrique Centrale) Philadelphia Swahili Kerk
 Christian Arab Community Church
 Christian Baptist Church
 Christian Family International "House of Transformation"
 Christengemeente Filadelfia van Apocalipsis
 Church of Ephesians
 Colonne de la Verité Ministries
 Communauté Chrétienne de Den Bosch
 Deutsche Evangelische Gemeinde, Den Haag
 Ecumenical Ministry for Filipinos Abroad
 Eglise Basilea d'Amersfoort
 Eglise Evangelique de la Haye
 Eglise Evangelique La Pierre Angulaire
 Eglise Internationale d'Utrecht / M.I.R.S.
 Eglise Kimbanguiste Nederland
 Eglise Pentecote la Grace de Dieu
 Eglise Pentecote la Source
 Ethiopisch-Orthodoxe Tewahedo Kerk in Nederland (Debre Mewie Heilige Gabriel Kerk)
 Evangelische Broedergemeente Nederland (EBG)
 The Everlasting Salvation Ministries
 Friends in Christ Fellowship
 Geredja Indjili Maluku (GIM, de Molukse Evangelische Kerk)
 Gereja Kristen Indonesia Nederland (GKIN, Indonesisch-Nederlands Christelijke Kerk)
 Gereja Minahasa Nederland - De Goede Herder (kerkgenootschap)
 Gereja Minahasa Nederland – De Ontmoeting Kerk (stichting)
 Glorious Chapel International
 Good News Ministries International
 Gospel Revival Outreach Ministries
 Holland Methodist Church
 Holy Fire Revival Ministries International
 Stichting Houd Vast
 The House of Fellowship
 Stichting Interkerkelijk Nieuwkomers Steunpunt
 International End-Time Revival Ministries
 Japanese Christian Fellowship Church of the Netherlands
 Jesus Christ Mission Ministries, Amsterdam
 Stichting (Mission) Jiewan Jyotie (The Light of Life Ministry)
 King of Kings Baptist Church
 LifeWord Christian Center
 Living Word Outreach Ministries
 Love Christian Centre

Mahber Kristian Nederland / Ethiopian Evangelical Churches Union of The Netherlands (EECUN,
Unie van Ethiopische Evangelische Kerken in Nederland)
Maranatha Community Transformation Centre
Stichting Messianic Christian Ministries International
Ministere de Victoire Armee Chretienne (M.V.A.C.)
Mountain of Fire and Miracles Ministries International, Den Haag
Pentecost Revival Church International
Persekutuan Kristen Indonesia (PERKI)
Perzische Kerk Kores
Presbyterian Church of Ghana
Reconciliation and Restoration Church International
Redeemed Christian Church of God – Jesus House for All Nations
Redemption Faith Ministries
Resurrection Power and Living Bread Ministries
Sang – Precieux
Scots International Church Rotterdam
Sunday International Christian Outreach
Team Ministries
The Triumphant Faith Chapel
The True Teachings of Christ's Temple
Urdu (Speaking) Congregation of The Protestant Churches in The Netherlands (de Pakistaanse Kerk in
Nederland) – Amsterdam en Rotterdam
Victory International Church
The Word Miracle Church International